

BAREM PENTRU PROFILUL UMANIST
100 de puncte

Nr	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1.	Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru lexemul <i>să trăim</i> din replica: Nu se cuvîne, Nichita, să trăim numai cu durerile, argumentându-ți alegerea într-un enunț. <i>Să locuim, să ființăm, să dăinuim, să durăm, să existăm, să fim, să petrecem, să coabităm, să viețuim.</i>	Se va accepta un răspuns în care sinonimul identificat este unul din șirul: <i>să existăm, să ființăm, să viețuim.</i> N.B.! În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim din lista propusă, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.	1 punct pentru alegerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru (1) enunțul argumentativ construit corect și (1) referința la text. N.B.! Se va acorda doar 1 punct dacă argumentarea nu face trimitere la text sau dacă enunțul nu este argumentativ.	3 puncte
2.	Ilustrează, în câte un enunț, un alt sens decât cel din text al cuvintelor: <i>durere, a cânta.</i>	Orice enunț, construit corect și logic, ce ilustrează un alt sens decât cel din text al cuvintelor: <i>durere</i> –1) Suferință fizică suportată de cineva. <i>a cânta</i> – 1) A emite instrumental un șir de sunete care se succedă (sau se suprapun) în structuri muzicale. (Despre păsări, insecte etc.) A scoate sunete caracteristice speciei. 2) A scrie versuri în cinstea cuiva sau a ceva, a elogia (în versuri) pe cineva sau ceva; a descrie, a povesti ceva în versuri. 3) A îndruga, a înșira vorbe goale. 4) A boci, a jeli.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț corect construit. N.B.! Dacă enunțul nu ilustrează un alt sens decât cel din text, dar este corect, se acordă 1 punct .	4 puncte
3.	Scrie, din memorie, un vers/o strofă din lirica românească, în care este prezentă imaginea mamei, indicând titlul și autorul textului.	Se vor accepta: - citarea corectă a unui vers/strofă din lirica românească, în care este prezentă imaginea mamei; - indicarea exactă a autorului și titlului textului citat.	1+1+1 1 punct pentru versul/strofa citate/reproduse corect; 1 punct pentru prezența imaginii solicitate; 1 punct pentru indicarea exactă a autorului și titlului textului citat. N.B.! Se va accepta și citarea din poezia eminesciană <i>O, mamă...</i> , exceptând secvența adusă în textul dat.	3 puncte

4	Include în enunțuri dezvoltate expresiile <i>a-și călca pe inimă, a-și lua inima în dinți.</i>	Se vor accepta enunțuri dezvoltate, construite corect și logic, în care se includ expresiile date.	2+2 Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare enunț care include o expresie dată. Câte 2 puncte (1+1) pentru fiecare enunț dezvoltat, construit corect și logic.	4 puncte
5	Rezumă, în text coerent, esența dialogului dintre Grigore și Nichita.	Se va accepta un răspuns în care: - sunt redată ideile/informațiile esențiale, fără utilizarea citatelor din text; - s-au utilizat pronume și verbe la persoana a III-a; - enunțurile alcătuiesc un text coerent.	1+1+1 1 punct pentru redarea ideilor/informațiilor esențiale, fără utilizarea citatelor; 1 punct pentru folosirea pronumelor, a verbelor la persoana a III-a; 1 punct pentru coerența textului.	3 puncte
6	Explică, în 2-3 enunțuri, starea eului liric, exprimată în versurile din text.	Se va accepta răspunsul în care este reperată una dintre stările eului liric (reculegere, îndurerare, dorința de mângâiere maternă etc.), explicată adecvat și susținută de o referință directă la text.	1+2+1 1 punct pentru nominalizarea unei stări a eului liric. 2 puncte pentru explicarea adecvată a stării. 1 punct pentru o referință directă la text.	4 puncte
7	Comentează, în text coerent de 5-6 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din versurile inserate în text.	Se va accepta un răspuns în care: - este rescrisă complet figura de stil nominalizată; - este nominalizată figura de stil (invocație, metaforă, epitet, simbol, inversiune etc.); - este examinată structura figurii de stil/modul cum s-a construit; - este evidențiată sugestia contextuală a figurii de stil analizate.	1+1+1+2 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil nominalizate; 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil; 1 punct pentru examinarea modului în care s-a construit figura de stil; 2 puncte pentru evidențierea sugestiei contextuale a figurii de stil analizate. N.B.! Se va acorda doar 1 punct pentru enunțurile în care se enumeră anumite semnificații, dar nu se interpretează adecvat cu referire la text.	5 puncte
8	Schițează, într-un text coerent de 6-7 rânduri, portretul moral al personajului Nichita, indicând două trăsături	Se va accepta un text coerent în care: - se schițează portretul moral al personajului, indicându-se două trăsături de caracter:	1+2+2+1 1 punct pentru că textul se referă la portretul moral al personajului;	6 puncte

	susținute cu exemple din fragment.	<i>atașament filial, sensibilitate, sinceritate, subtilitate, refugiu în trăiri interioare, închidere în sine etc.</i> - se fac referințe directe la text.	2 puncte pentru două trăsături numite; 2 puncte pentru două exemple din text, care ilustrează trăsăturile de caracter; 1 punct pentru coerența textului.	
9	Analizează, într-un text coerent de 5-6 rânduri, motivul literar al demnității în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează din textul ales).	Se va accepta un răspuns în care: - este relevantă semnificația motivului literar al demnității în textul dat; a mijlocului/indiciului pe care se edifică motivul; - este reperat un indiciu/un exemplu din text, prin care se accentuează/exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales.	2+1+2+1 2 puncte pentru relevarea semnificației motivului literar al demnității în textul analizat; a mijlocului/indiciului pe care se edifică motivul; 1 punct pentru referința exactă la textul ales pentru comparație: titlul, numele autorului; 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales în raport cu textul dat; 1 punct pentru citarea din textul ales pentru comparație.	6 puncte
10	Interpretează, în două enunțuri dezvoltate, valoarea stilistică a semnelor de punctuație: puncte-puncte (a punctelor de suspensie) din replica personajului: GRIGORE: Înviniuiește-mă, băiatul meu... Eu n-am iubit-o. Adică, am iubit-o, dar atunci, demult...	Se va accepta un răspuns în care este elucidată utilizarea gramaticală a semnelor de punctuație: puncte-puncte (puncte de suspensie) și justificarea stilistică a acestora: - marchează pauze în vorbire, întreruperea, nefinalizarea unui gând; suspansul; reticența; - reflectă interiorizarea stărilor trăite de personaj, pauze afective (<i>încercare de a se dezvinovăți, rememorare a iubirii de cândva, reflecție etc.</i>).	1+2 1 punct pentru elucidarea valorii gramaticale; 2 puncte (1+1 punct) pentru elucidarea valorii stilistice a acestui semn de punctuație în textul analizat.	3 puncte
11	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere cu privire la importanța sprijinului moral de care are nevoie o persoană într-o situație de viață dificilă, referindu-te la propria experiență.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - sunt reperate exemple din experiența proprie.	2+2 2 puncte pentru exprimarea punctului de vedere; 2 puncte pentru referință la propria experiență.	4 puncte
12	Meditează, în text coerent de 6-7 rânduri, asupra afirmației din replica lui Nichita: <i>Dar poeții geniali se nasc o dată la o sută de ani. Poate și mai rar.</i>	Se va accepta un text cu caracter de meditație asupra afirmației.	1+2+1 1 punct pentru caracterul meditativ al textului produs; 2 puncte pentru valorificarea cuvintelor-	4 puncte

			cheie ale afirmației date; 1 punct pentru originalitatea abordării afirmației.	
13	Argumentează, în două teze (raționament + exemplu) apartenența textului la genul dramatic.	Se vor accepta două teze construite corect: <i>raționament+exemplu</i> , ce demonstrează apartenența textului la genul dramatic, de exemplu: a) mod de expunere direct, prin intermediul replicilor (+exemplu); b) replici precedate de numele personajelor (+exemplu); c) indicații scenice (+ exemplu); d) conflict dramatic (+ exemplu) etc.	2+2 2 (1+1) puncte pentru raționamente corecte; 2 (1+1) puncte pentru exemple plauzibile. Se va acorda 1 punct pentru raționamentul neînsoțit de exemplu; 0 puncte pentru exemplu fără raționament.	4 puncte
14	Elaborează, în spațiul rezervat, o invitație pe care o vei adresa colegilor tăi, valorificând datele legendei: „Te numești Cristian/Cristina Albu. Ești elev/elevă în clasa a XII-a a Liceului Teoretic <i>Onisifor Ghibu</i> , mun. Chișinău. Organizezi, în incinta <i>Clubului tinerilor cercetători</i> din liceu, o conferință pe tema: <i>Pomul vieții în literatură și artă</i> . Evenimentul va avea loc pe data de 24 iunie 2024, la ora 16:00.” Vei semna invitația.	Se va accepta textul unei invitații cu respectarea datelor din legendă: - utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere; - dispunerea în pagină; - precizarea evenimentului; - indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea.	4+3 4 puncte (1+1+1+1) 1 punct pentru prezența formulei de adresare; 1 punct pentru includerea formulei finale, ce conține și semnătura; 1 punct pentru dispunerea în pagină, cu respectarea alineatului; 1 punct pentru utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere; 3 puncte (1+2) 1 punct pentru precizarea evenimentului; 2 puncte pentru indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea (<i>câte 1 punct</i> pentru indicarea datei, orei și a locului de desfășurare).	7 puncte

15	Redactează un eseu argumentativ de 1-1,5 pagini, în raport cu ideea din text: <i>Dragostea-i văzduhul fără de care nici om, nici pasăre nu pot trăi...</i>	Se va accepta un eseu argumentativ în care s-au realizat următoarele: a) exprimarea clară a opiniei; b) formularea a două teze distincte; c) susținerea fiecărei teze cu câte un argument; d) referința la două texte din literatura română, studiate sau citite independent, pentru confirmarea tezelor enunțate; e) respectarea structurii de eseu argumentativ; f) respectarea limitei de întindere.	2+4+4+6+3+1 2 puncte pentru exprimarea clară a opiniei; 4 (2+2) puncte pentru formularea a două idei/teze distincte; 4 (2+2) puncte pentru susținerea fiecărei teze cu câte un argument; 6 (3+3) puncte pentru referința la două texte din literatura română, studiate sau citite independent, care confirmă fiecare teză enunțată (titlu, autor, referință directă la text); 3 puncte pentru respectarea structurii eseului argumentativ (utilizarea conectorilor specifici/logici – <i>1 punct</i> ; structurarea în alineate – <i>1 punct</i> ; aspectul grafic îngrijit/lizibil – <i>1 punct</i>). 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.	20 de puncte
----	--	---	---	---------------------

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	20
1.	Structurarea adecvată a textului propriu. (se referă la eseu din itemul 15).	Se acordă în cazul unei lucrări structurate, cu distincțiile clare între <i>introducere, desfășurarea ideilor, concluzii.</i>	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite după principiul calitativ: • claritatea ideilor — 1 punct; • consecutivitatea ideilor — 1 punct.	2 puncte
2.	Calitatea mesajului scris: coerență și	Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă	3 Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă textele produse sunt coerente.	3 puncte

	coeziune.	textele produse sunt coerente.	Se acordă 2 puncte, dacă se atestă anumite (1-2) carențe de organizare logică și gramaticală a textului. Se acordă 1 punct, dacă se atestă anumite (3-5) carențe de organizare logică și gramaticală a textului. Se acordă 0 puncte, dacă se atestă anumite 6 și mai multe carențe de organizare logică și gramaticală a textului sau dacă textele nu vădesc coerență și coeziune.	
3.	Corectitudinea stilistică, alegerea registrului stilistic corespunzător tipologiei textului scris.	Se acordă 5 puncte pentru corespunderea textelor produse cu stilul solicitat și respectarea normei stilistice a limbii.	2+3 2 puncte pentru alegerea registrului stilistic adecvat textului produs. 3 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii române literare. Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de stil. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise doar 2 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 3-4 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 5-6 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 7 și mai multe greșeli de stil. 	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli ortografice și/sau gramaticale. 	5 puncte
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli de punctuație. 	5 puncte